

Stockholmssektionen av I 21 kamratförenings utflykt till Skogskyrkogården 2018-05-23



Deltagarna samlade framför Uppståndelse kapellet ritat av Sigurd Lewerentz. Fr. v Gunnel Edblom, Nisse Tetting, P G Kåhrström, Disa Byman, Bengt-Olof Näslund, Mia Tetting, Kristina Näslund, Monica Glenssjö, Jan Erik Glenssjö och Stellan Norrlander. Foto Allan Edblom.

Onsdagen den 23 maj samlades nio av våra medlemmar för en guidad rundvandring under ledning av undertecknad. Vädret var strålande men inte för varmt, cirka 20 grader. Förutom I 21- kamraterna deltog även Norrlands artilleristen (A 4) Jan Glenssjö med hustru Monica.

Skogskyrkogården är ett av Sveriges 15 världsarv som finns upptaget på Unescos pretigefyllda världsarvslista över omistliga kultur och naturmiljöer, vilket innebär att den skall vårdas och bevaras för framtida generationer. Den har haft stort inflytande på utformningen av kyrkogårdar över hela världen och räknas till en av den moderna arkitekturens viktigaste skapelser.

Vi började vår vandring vid Almlunden och fortsatte sen promenaden genom den gamla tall och granskogen där ett härligt fågelkvitter hördes. Vi stannade till vid samtliga kapell samt Greta Garbos grav. Där passade Allan Edblom på att berätta om vad kostnaden sammanräknat är för en tall som stod i närheten och vars ålder han bedömde till mellan 150-200 år. Från plantering och vård under alla dessa år ligger värdet enligt Sveriges lantbruksuniversitet: s mall på ca 400 000 kr, med andra ord kan det bli mycket kostsamt att fälla en gammal tall man inte äger.

Nisse Tetting uppskattade att en virkesuppköpare skulle betala 1000 kronor för ett motsvarande exemplar om det gick att göra faner av första och andra stocken.

Vid Heliga korsets kapell pratade vi om att delar av Lars Mohlins film ”Den tatuerade änkan” spelats in vid kapellet. P G Kåhrström berättade då att han hade bott granne med Lars Mohlin och kände honom väl. När Mohlin flyttade till Norrtälje berättade han för P G att ”nu skulle han göra en film om Stockholmsdjävlar”. Den filmen kom sen att heta ”Baddjävlar”.

1915 vann arkitekterna Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz första pris i den internationella arkitekttävlingen om ny begravningsplats i Stockholm. Deras förslag ”Tallum” rönt stor uppmärksamhet i arkitekt-kretsar. Förslaget liknade inget man sett tidigare, bl.a. föreslogs ett krematorium. Det var vanligt i Europa men nytt här i vårt land.



Sju brunnars stig är en 888 meter lång rät processionsväg från Meditationslunden till Uppståndelsekapellet. Fr. v Nisse Tetting, P G Kåhrström och Stellan Norrlander på. Foto Allan Edblom.

Skogskyrkogården har en yta på 102 hektar och där finns cirka 100 000 gravar. Varje år genomförs mer än 20 000 begravingar.

På Skogskyrkogården finns det begravningsplatser för: protestanter, katoliker, ortodoxa, muslimer, judar, mandéer och bahá'ier.

Skogskapellet, det kapell som byggdes först ritades av Gunnar Asplund och invigdes 1920. Hela Skogskyrkogården var klar och invigdes 1940. Stenmuren runt Skogskyrkogården är ritad av Sigurd Lewerentz. Den är 4000 meter lång. Det är 600 meter längre än vad Visby ringmur är. Huvuddelen av stenmuren tillkom som nödhjälpsarbete 1923-32.

Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz är två av Sveriges internationellt sett mest uppmärksammade arkitekter. Vad mindre känt är att Sigurd Lewerentz är född och uppvuxen i Bjärträ¹, där hans far var disponent på Sandö glasbruk. Sigurd Lewerentz mest kända verk förutom Skogskyrkogården är Markuskyrkan i Björkhagen/ Skarpnäck och Sankt Petri kyrka i Klippan i Skåne.

Vandringen på ca 4 km avslutades med eget fika som smakade gott i skuggan bland allt fågelkvitter. Vi hade en drygt tre timmar lång och trevlig samvaro.

Glad sommar

Bengt-Olof och Kristina Näslund

¹ En av författarna till denna artikel, Bengt-Olof Näslund, är också född och uppvuxen i Bjärträ.